

EESTI SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Lai t. 39/41. Postkast 70. Telefon 9-28. © Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuu peale 60 marka.
Eesti Spordileht ilmub iga neljapäev.

VII. aastakäik.

Reedel, 26. veebruaril 1926. a.

VII. aastakäik.

Eestil tõuseb uusi suursportlasi.

Sportlised koloniid väljaspool kodumaad. Hooajaks suuri saavutusi oodata J. Meimerilt.

Eesti spordielus on omapärane nähtus aset leidmas: Kuna kodumaa sportimisvõimalused äärmiselt piiratud, hea tahtmise ja oletatava vastutulelikkuse peale vaatamata ainelisel kitsikusel seni meie spordiväljad või võimlusaalid kängujäänutena tunduvad, tugev konkurents parematele puudub, seega sportlaskonna suurepäraseid eeldused ja püüdmine võitmatuis kammitstes on püsinud, mille aja jooksul kõik lähedad ja kauged aatevennad meist on mööda rühkimas, on sportlaskond instinktiivselt tulnud uuele võimalusele, kuigi raskele ja kardetavale, oma parima väljakoormiseks. On hakatud kasutama välismaade lähedaid olusid, on rännatud võõrsile, ja kuigi seal tuleb tugevate majandusliste raskustega võidelda, ometigi juba mõningate väljapaistvate saavutusteni jõutud ja võimalused veel suuremate

dama poksijad, kergesportlased, jalgpallimehed jne. Ka need tüürivad sinna, kus nad kõige soodsamad võimalused arvavad omaile leiduvat. Poksijatel on sihiks Ameerika — poksikunsti kõrgem häll. E.

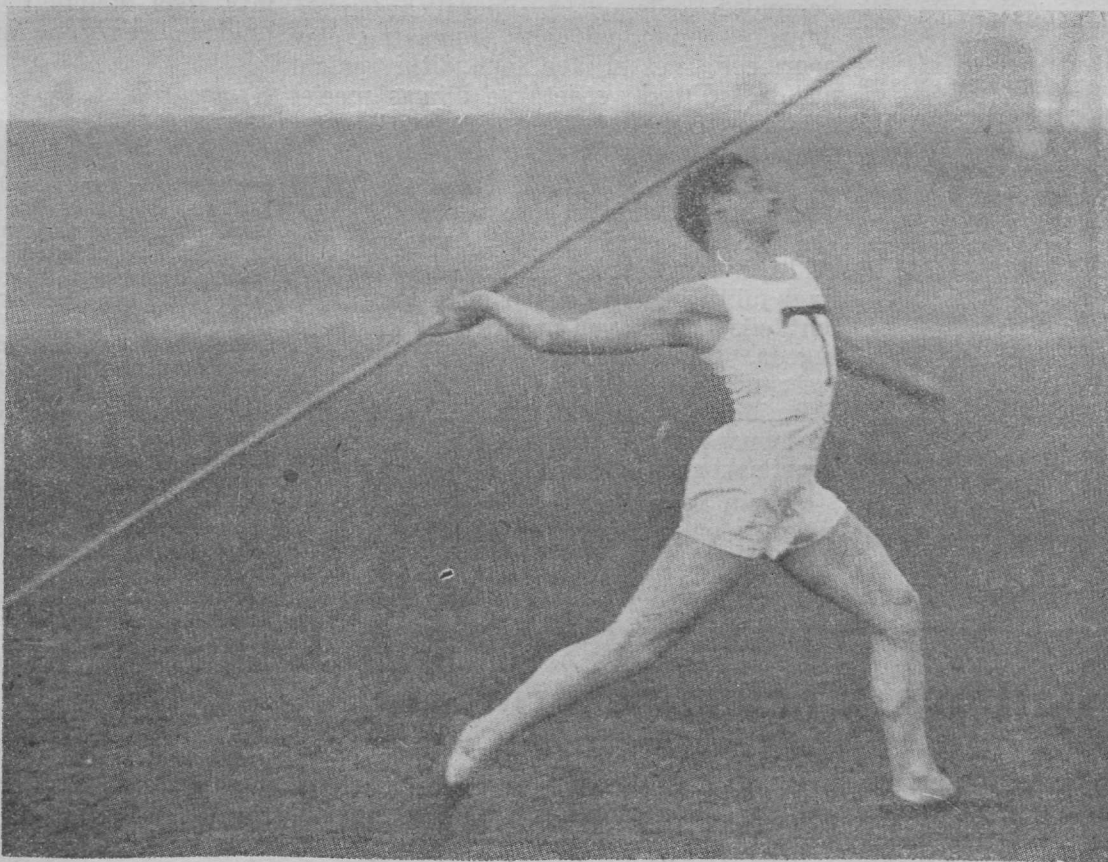
Ka nooremad jalgpallimehed: R. Pöder, Linn, Tamm, Lõune ja teised on Lõunamaale, jalgpalli imemaale, rutanud. Nad ei suuda seal muidugi niipea midagi saavutada, kuid õpivad kindlasti palju ja võivad kodumaale tagasitulles vähemalt hinnatavad jalgpallitreenerid olla.

Ka Tsheho-Slovakkias, Praagas, asub Eesti jalgpallimehi, eesotsas Makabi väravavaahi Meiertaliga, kes Sparta meeskonnas mängib ja suvel meil vist liidumeeskonda pretendeerib. Ungaris on tüse jääpallimängija Lepp.

Kergesportlasi asub Prantsus- ja Saksamaal. Pariisi koloniist oli hiljuti meil kiri, kus Küttime ja ujumismeistri Nõmmiku väljavaadetest juttu. Juba läinud aastal saavutas Küttime rasketes majanduslistes oludes mitmeid võite, kuid omab eelolevaks suveks väljavaateid täielikuks läbilöömiseks.

Danzigis studeerib praegu Eesti parim teivashüppaja Ervin Tamman, kes ennast valmistab Eesti rekordi purustamiseks, siis sealsamas veel hea kettaheitja Balzer, Lätt ja teised, sõnaga tüse ja intelligent spordiring.

Berliinis asub imelaps E. T. Neumann, tulevane Eesti suurjooksja, kelle kirjad E. Spordilehes meie spordirahvale suureks üllatuseks olnud. Nüüd on Berliinis ka teine täht koitma hakanud — Joh. Mei-

Joh. Meimer, odaviskel Berliini staadionis jaanuarikuul.

pakkumiseks leitud. On hakatud asutama väljaspool kodumaa piire Eesti sportlisi koloniisid.

Esimestena on meie maadlejad leidnud oma Eldorado Soomes, kuhu juba kümme aastat on Eesti maadlejad tõtanud endi täiendamiseks, alates Mülleri, Kuke, Pütsepa, Loo, Ternestini, Volratiga jne. Kahtlemata võlgneb meie maadluse tasapind palju tänu sellele „asundusele“.

Nüüd on hakanud üheaegselt välja rän-

Spordilehe lugejatel on juba teada, et Eesti kergekaalu meister Boris Pöder New-Yorgis hea eduga poksib, wist juba elukutseline on, kuna Ervin Klausner ka Brasiilias tähelepanu on aratanud ja vististi läbi lööb. Kindlasti läbi lööb, sest Eestil puudus seni poksib oma Lurich, Hackenschmidt, Pütsep või Neuland, nagu seda juba maadluses ja tõstmises on olnud. Kuid need peaksid tulema ja ookeani taga on selleks kõige paremad võimalused!

Mõlgutusi Berliinist.

Juba on möödunud neli kuud, kui lahkusin kodumaalt, jätsin parimad tervitused oma sõpradele, kaassportlastele. Neist mõnegagi olen vestnud kirjalikult palju, oleme harutanud mõtteid spordi suhtes, kuid üldsusega ei ole ma sõnakestki kõnele-
 lenud. Näib, nagu oleksime unustanud üksteist, kuid see ei ole nii. Sageli teki-
 vad mälestused möödunud hooaja võistlu-
 sist, neist noorist, energilisest sportlasist. On armas mälestada, et need omased raugemata tahtejõudu — arenduda, tõusta suursportlaseks, kuid on ka tõsine kahju, et olid jätnud paljud vanemad sportlased meid noori väetitena, äbarikkudena võistlusväljale... Tundus, nagu oleks tehtud nende poolt meile ülekohut... Liikusime võistlusväljal vaeslastena, kel' polnud eestegijaiks, näitajaiks vanemaid.

Mul on suur rõõm ja samuti ka teisel noorsportlasil lugeda lugup. E. Spordilehest, et meie parimad kergesportlased, nagu: Klumberg, Lossman j. t. kavatsevad tulla järgmisel hooajal võistleva „meie“ seltsi. Seda soovib näha meie iga sportlane ja isamaad armastaja eestlane, sest niisugused mehed on auks meie Eestile ja Eesti rahvale. Kui palju on nad lasknud oma vägevusega lehvida Eesti rahvuslippu ilma staadionees, — väärsena ja veel paremanagi teiste suurrahvuste omadest... Praegugi räägitakse aukartusega kogu ilmas neist meestest. Olgu näit. Shveitsi läinud aasta 200 m. meistri Borner'i avaldus muuseas: „Ah Teie olete eestlane, tunnete kuidugi Klumberg'i — ka mina olen korra temaga seltsis sõ-
 nud!“ — Sarnaseid avaldusi kuulen siin sageli... Eestit tuntakse päämiselt meie ilmakuulsate sportlaste kaudu ja seda võib öelda täie õigusega, et nemad on olnud Eesti nime levimisel tähtsamateks teguriteks. Soovime kuulda, näha neid käesoleval aastal jällegi väljamaal loorbereid lõikamas... Ka meie noortest ongi loodetavasti saanud üle talve rida rahvusvahelisi mehi, kes tahavad oma austusväärsete suguvendade seltsis saavutada võite Eesti rahvusvärvide auks.

Käesolevaga tutvustan Eesti sportlaskonnale ka enda siinset elu — sportlisest küljest vaadatuna: Üldiselt on õppetööd väga palju — nii vaimlist, kui kehalist, mille tagajärjel ei saa spetsialiseerida ainult kergejõustikku, vaid pean kaasa tegema maadlust, poksi, riistadel võimle-

mist jne. Viimased osutuvad nii väsitavate-
 tena, et ei ole enam mingit tuju ega tahet korrapäraseks saali sisetreeninguks. Järgmistel semestritel olen enam-vähem vaba raskejõustikust, siis saan pühenduda täie jõuga kergejõustikule.

Saksamaa seltsieluga tutvunemiseks astusin s. s. „Teutonia'sse“, milles juba oli varemalt meie tuntud noor pikamaajooksja Neumann. Võõrsil suguvenda leides, kujunes meie vahekord ka väga lähedaseks, mis võimaldas tundma õppida seda noort, sümpaatset, kirglikku isamaa-armastajat sportlast. Sageli sattume temaga kõneledes niisugusesse vaimustusse, et võidame olümpiaade ja usume, et Eesti on tulevikus sportliselt sama vägevalt esitatud, kui on seda praegu Soome. Selle noorjooksja raudse tahtega ja heade jooksjan-
 netega arvestades võib loota Eestile temast sama, mis on praegu Soomele Nurmi, Ritola j. t. Selles kindlas arvamis on mitmed parimad Saksa sporditundjad. Vast võimaldub Teil tuleval hooajal näha kodumaal võistlevas seda tõusvat tähte. Viimasega tuleb tõsiselt arvestada meie läinud aasta jooksumeistritel, nagu: Villemson, Tiisfeldt, Laurson, Paal j. t., olgu-
 gi, et ta alles 17 aastane...

Mainit selts kogu oma liikmeskonnaga meeldib mulle väga. Kõik on nii sõbralikud, lahked. Eesrinnas tuleks nimetada seltsi esimeest Mundt'i, treeneri Gunia't ja Saksa 400 m. (49 sek.) meistrit Schmidt'i, kelle pilt E. Spordilehes nr. 5 ilmus. Viimane on õieti sümpaatne, elav noormees, kes ei läbe sekunditki paigal püsida. Õhtud veedetakse üliras meeleolus sisetreeninguga ja pühapäeviti jookstakse mürdimaad Grunewaldis.

Märkimisväärne on ka see, et õieti suurt huvi tuntakse eestlaste ja isegi Eesti keele vastu. Nii näit. tuntakse juba sääli mitmeid eestikeelseid sõnu ja kui kunagi juhtub kaasas olema mõni Eesti aja-
 leht, siis armastavad nad ka seda häämeeli lugeda. Suurt rõõmu valmistas neile veel iseäranis see, kui nad E. Spordilehest Schmidt'i pildi leidsid... Kujutage, milline lõbus, kodune tunne tekib sarnases sportlaskonnas viibides.

Soovin kogu Eesti sportlaskonnale treeningu-
 kuks palju tervist, tahet ja hääd kor-
 daminekut.

Joh. Meimer.

J. Meimer Berliinis tähelepanu äratanud.

(1. lehekülje järg).

mer, Eesti odameister, kehakultuuri üli-
 kooli õpilane, kes momendil suuri üllatusi peitev jõud ja Klumbergi dimensioonidele hakkab lähenema. Tema juures tahabki lähemalt peatuda käesolev E. Spordileht.

Temalt on avaldamiseks kirjutus ja li-
 saks veel isiklik kiri E. Spordilehe toimetajale, millest mõned väljavõtted toome. Joh. Meimer kirjutab: „Talvine mitmekülgne kehaline töö on väga kosutavalt minu peale mõjunud. Olen omandanud palju füüsilist jõudu, vastupidavust, kui ka paenduvust, mis on kõik tagatiseks minu hooaja tagajärgede paranemiseks. Ainult odas proovisin ühel päeval staadionis oma võimisi. Ootamatult, oda harjutamata, olin stiilselt kui ka saavutustelt palju parem möödunud aastast... Äsja

sulanud, libedal maal, lühikeste naeltega, suutsin siiski mõningate viskete hulgast paaril korral üle 55 mtr. saavutada. Visked tundusid kergetena ja hoog sulavana. Lisan kirjale juure ka momentülevõtte sellest treeningust, mida palun Klumbergile näidata ja temalt arvamist küsida minu stiili kohta. Minu enese arusaamise järel on oda ots vähe kõrgel (oleks paras vast kõrva kohal?). Kas peaks nähtav samm olema veidi pikem? — Arvan, et käekõverdus on tingitud heite algamisest. Kas on õigus, et nähtaval sammul on rind viskesihi poole? — Millist teed käib käsi oda tõmmates? Kust maalt hakkab oda ülespoole tõukamine? (Ka teisel kodumaa odaviskajatel tuleks nende küsimuste üle mõelda. Püüame kevadeks Klumbergilt

ühe artikli odaviske üle väljameelitada, kus ta siis oma saladused lagedale toob. Toimetus.)...

Eestisse on vast ehk kostnud ka mõningaid teateid minu üle, mida Berliini lehed kõnelevad laial suul. Lisan siiski selle sõnumi, millest lärm lahti läks, siia juure:

Eesti odaviskemeister Joh. Meimer Berliinis.

Eesti väljapaistva allround-sportlase Alex. Klumbergi õpilane, kes temalt läinud suvel isegi odaviskemeistri tiitli suutis võtta, Joh. Meimer, on Berliini asunud, et Saksa kehalise kasvatuse ülikoolis õppetööd teha. Meimer on mitmel korral oda 60 mtr. piirini lennutanud, ka on ta hea mitmevõistleja ja vasarheitja. Saksa-
 maal stardib ta S. C. Teutonia värvides.

Enese vabandamiseks pean tähendama, et ma isiklikult ei ole kellelegi sarnaseid andmeid annud, vaid see on sakslaste fantaasia. Sakslaste küsimustele olen vasta-
 tud õige tagasihoidlikult, lühidalt, nagu: üle 50 meetri, õpetust olen saanud Klumbergilt jne., kuid kust on võtnud nad „60 mtr. piiri“, „vasarheitja“ ja muud, ei ole mul aimu. Võin need teated seedida külma rahuga ainult seepärast, et eeloleval suvel kavatsen odas seda saavutada, mida sakslased on juba nüüd unes näinud.

Rahvusvahelistest võistlustest kavatsen ka mõningaist osa võtta. Esimene tuleproov on mul ette nähtud 15. ja 16. mail Stettiinis. Arvatavasti võtan osa odaviskes ja kolmevõistluses (vististi 100 mtr., oda, kaugus). Seda näen hiljem, kuidas olen vormis kevadel.“

Kirjandus.

Am Start zur IX Olympiade

on koguteose nimi, mille Saksa tõkkemeister Heinrich Trossbach välja annud. Teoses on asjatundlikud kirjutused dr. Diemi, dr. Halti, dr. Lüdeke, dr. Peltzeri, Houbeni, Holzi, Haymanni, Pasemanni, Schuhmachersi, Söllingeri ja teiste poolt, kus igaüks oma erialalt parimat pakub ja ka mõningaid väärtuslisi uusi mõtteid ja vaateid esile toob. Neist kirjutustest toome mitmed lähemal ajal E. Spordilehe veergudel.

Nimetatud raamatu on kirjastusühisus Gerhard Stalling kirjastanud tasuta ja sissetulek temast läheb olümpia fondi Saksa parimate ettevalmistamiseks, et „neil sõidumugavuses ja ülevõidamisega midagi puudu ei jääks.“

See kõik on kõigiti väga kena, kui mitte Bruno Malitz ei oleks ehtpreislase sõjakat sissejuhatust kirjutanud ja pasundanud: „Auch im Sport, Deutschland, Deutschland über alles!“ See raamatukene näitab omalt kohalt kujukalt, et sakslased ka sporti ei mõista õieti hinnata ja olümpiaadile lähevad niisuguste mõtetega, mis kõige suuremas ebakõlas olümpiaadide looja Pierre de Coubertini hiljutise deklaratsiooniga. Olümpiaad ei ole Malitzi meelest muud „kui rahulik sõda, kus sõditakse kuuli, oda ja kettaga“. Kas selles „rahulikus sõjas“ ka mürgised gaasid ja muud ebainimlikud, inetud abinõud suhtuvalt lubatud on, millega sakslased sõja ajal hiilgasid, seda jätab Malitz targu vastamata.

Ei, olümpiaadid ei ole tõesti selleks, et „Deutschland, Deutschland über alles“ käiks. Neil on ikka mingi sügavam, ülevam ülesanne, mida sakslased veel ei mõista. Sakslased on veidigi rahuldatud, on kuulda olnud öeldusi, kui nad kaotatud ilmasõja asemel olümpiaadi võidavad. Sarnasel juhusel oleks sakslaste triumf Amsterdami olümpiaadil kõige toorem olümpiaadi kõrge idee labastamine ja vägistamine.

Esivõistlused suusatamises.

Meistrid: 1 ja 5 km. Andresson, Rakv. Sp. Klubi, 25 km. Joh. Lest, 3 km. nastele prl. Peterson, Rakv. Kalev.

Võistlused peeti laupäeval ja pühapäeval Rakveres, sealse Spordiklubi korraldusel. Esitatud oli neli seltsi: Tallinna Kalev 8, Tartu Kalev 1, Rakvere Kalev 7 ja Rakvere Spordiklubi 5 osavõtjaga. Muuseas puudus viimane Eesti meister hra Papa, Kalev. Võistlusmaa oli võrdlemisi tasane, kuna aga lumi väga kare ja vali oli, said suusad kõigil palju kannatada. Võistlejad kõik kenasti ja otstarbekohaselt riides, suusad ja kepid kah ajakohased.

Algatakse 1000 meetriga. Tee otsejoones ja fiinist halvasti näha. Väike äpardus; neli esimest nummert peavad uuesti jooksma, sest kellad pole käima läinud! Alguses ei klapi hästi.

Kohtadele tulid:

1. Andresson, Rakv. Sp.-klubi, 3. m. 43,8 s.; 2. Petrov, Tall. Kalev, 3. m. 57,2 s.; 3. Mihelson, Tall. Kalev, 4. m. 03,4 s.; 4. Briesemeister, Rakv. Kalev, 4. m. 11 s.; 5. Allik, Rakv. Kalev, 4. m. 16,1 s.; 6. Verder, Rakv. Sp.-klubi, 4. m. 31,2 s.

Vahepeal saab vähe hirge tagasi tõmmata ja suuski võibata; abi oli viimasest aga õige vähe, kare lumi ei salli märet suuskadel. Jatkame 5000 meetriga. Jooksutee ebatasane, sagedased komistused ja kukkumised. Konkurents on kaunis tugev ja suuri diferentse aegades ei ole oodata, osa seltest laigeb halva tee arvele. Kohti omandasid:

1. Andresson, Rakv. Sp.-klubi, 22 m. 05 s.; 2. Mihelson, Tall. Kalev, 23 m. 21,2 s.; 3. Petrov, Tall. Kalev, 23 m. 51 s.; 4. Briesemeister, Rakv. Kalev, 24 m. 24 s.; 5. Allik, Rakv. Kalev, 24 m. 29 s.; 6. Kuulbas, Rakv. Kalev, 25 m. 41 s.

Pühapäeval on kavas 25.000 m. meestele ja 3000 m. naistele. Nüüd sobib asi juba hästi ja võistlused mõeldavad ilma vahejuhtumiseta.

Suuremateks konkurentideks on Lest ja Andresson. Põnevusega jälgitakse esimesi ringe. Esi-

mesed 10 km. on kaunis ühesugused, väikest edu võib siiski Andressoni konstateerida, kuid peale 15 km. noteeritakse Lestile juba umbes pooleminutilise edu. 20 km. on see juba jälle minuti võrra kasvanud. Andressoni jõud raugub, ta näeb väga kurnatud välja ja jätabki 20-dal kilomeetril võistluse järele. Ta pole seekord tõesti mitte see, mis 1923. aastal Viljandis, Lest, kes väga jõurikkalt jooksis, lõpetas ka üsna hea eduga järgmise ees. Tagajärjed:

1. Lest, Tall. Kalev, 2 t. 5 m. 34 s.; 2. Briesemeister, Rakv. Kal., 2 t. 18 m. 40 s.; 3. Mats, Tall. Kalev, 2 t. 19 m. 42 s.; 4. Allik, Rakv. Kal., 2 t. 22 m. 50 s.; 5. Petrov, Tall. Kal., 2 t. 30 m. 19 s.; 6. Kallaste, Tall. Kal. 2 t. 37 m. 41 s.

Rõõmustavaks nähtuseks on see, et kasvanud on võistlejate arv ja veel rohkem nende tasapind, mida ka tagajärgedest näeme. Loodame järgmistel aastatel palju suuremat osavõttu ja, et diferentseid aegades mitte minutid, vaid sekundid oleksid.

Naistega on lood veidi halvemad, sin peame mõni aasta veel ootama. Seekord esinesid ainult kohalikud jõud ja tulemused olid:

1. Peterson, Rakv. Kalev, 25 m. 49 s.; 2. Nurkse, Rakv. Kalev, 28 m. 04,5 s.; 3. Meisner, Rakv. Kal., 28 m. 11,8 s.

Kokkuvõttes võib võistlusi hästi kordalainuks pidada, nii korralduste, aegade, kui ka küllaliste meeleolu järele. Küllalised viitisid kõik ühendatud meeleolu siit kaasa. Võistluste korraldajad, Rakvere Kalev ja Spordiklubi, on täiesti ajakohaselt oma ülesandega valmis saanud.

Huvi rahva seas võistluste vastu oli väga suur, võistlusti jälgis mitmesajaline rahvahulk.

Th.

Scott Powell-Girls, parim Ameerika korvpalli naiskond, kes omapärase rekordi püstitas võites 73 mängu järjest. Ameerika koolides ja ülikoolides on korvpall õrnema soo juures suurelt harrastatav mäng.

J. Ballangrud — ilmameister kiirusutamises.

20. ja 21. veebruaril peeti Trondhjemis, Norras, maailma esivõistlusi kiirusutamises, mis peaaegu norralaste omavaheliseks jõukatsumiseks kujunesid, kuna peale nende ainult paar rootslast ja austerlane Polacsek võistlejaskonda kirjumaaks tegid. Senine ilmameister Thunberg, Soome, kes ka üles oli antud, ei jõudnud Ameerikast tarviliselt vara välja sõita. Kas Thunberg siiski oleks suutnud Ballangrudi ees oma tiitlit kaitsta, on suurelt küsitav, sest et Thunbergi vorm just eriti hiilgav ei ole tänava olnud. Läänudaastaste tagajärgedega 44,7 — 2,23,0 — 8,43,3 — 18,03,5 oleks see tal kindel olnud. Tänavu olid aga ka jääolud veidi halvemad.

500 mtr.: 1. R. Larsen, Norra, 44,7; 2. O. Olsen, Norra, 45,9; 3. Steffensen, Norra, 46,0; 4. Ballangrud, Norra, 46,4; 5. Christensen, Norra, 46,7; 6. Moen, Norra, 47,3; 7. Ström, Norra, 47,3.

1500 mtr.: 1. Ballangrud 2,25,4; 2. Larsen 2,28,3; 3. Evensen, Norra, 2,28,7; 4. Moen 2,28,8; 5. Steffensen 2,30,2; 6. Christensen 2,30,3; 7. R. Olsen, Norra, 2,31,7.

5000 mtr.: 1. Ballangrud 8,42,7; 2. Moen 8,44,3; 3. Aune, Norra, 8,44,3; 4. Evensen 8,57,1; 5. Carlsen, Norra, 8,57,6; 6. Larsen 8,57,8; 7. Polacsek, Austria, 8,58,9.

10.000 mtr.: 1. Ballangrud 18,09,1; 2. Aune 18,17,9; 3. Carlsen 18,18,7; 4. Larsen 18,27,0; 5. Moen 18,29,3; 6. Polacsek 18,35,2; 7. Evensen 18,37,4.

Üldiselt: 1. Ivar Ballangrud; 2. Roald Larsen; 3. Evensen — kõik Norra.

Jvar Ballangrud suures vormis.

Norra noor uisumeister Ballangrud on tõusnud üllatavasse vormi, sarnasesse, nagu oli Mathiesen oma elu paremail päevil. 13. ja 14. veebruaril Oslos peetud võistlustel jooksis ta 45,3 — 2,23,8 — 8,36,4 — 17,27,0. Viimasest ajast on suutnud ainult Mathiesen ja surnud Ole Olsen veidi alla pressida. Kuid Ballangrud ei ole kaugeltki veel oma viimast sõna öelnud.

500 mtr. — 1. R. Larsen 44,7; 2. Oscar Olsen 45,1; 3. H. Belevicz, Soome, 45,2; 4. J. Ballangrud 45,3. 14. J. Skutnabb (euroopameister!) 47,0.

1500 mtr. — 1. J. Ballangrud 2,23,8; 2. R. Larsen 2,25,1; 3. H. Belevicz 2,26,4; 4. J. Skutnabb 2,27,4.

5000 mtr. — 1. J. Ballangrud 8,36,4; 2. R. Larsen 8,42,0; 3. S. Moen 8,46,7; 7. J. Skutnabb 8,52,9.

10.000 mtr. — 1. J. Ballangrud 17,27,0; 2. R. Larsen 17,51,8; 3. A. Carlsen 17,54,8; 4. B. Evensen 18,00,5; 5. J. Skutnabb 18,03,9.

Kalevi maadlus- ja tõstevõistlused.

Võistlustel esines 28 maadlejat ja 7 tõstjat. Maadlus on meil praegu heas hoos, konkurents olla alati arvukas ja meistritele on signaenud täielikult tühid reservmehed. Tõstmine seevastu lonkab veidi, eestkätt pealinna, kes oli ainult 7 tõstjat suutnud välja panna. Nimiekamad tõstjad hoidsid endid siiski ka võistlustest eemale, kuna just maavõistlus Lätiga ukse ees ja väsitamine üleliigne.

Peatudes maadlusel, peab märkima kohe haruldast tugevat konkurentsi.

Kärbeskaalus. Kuus ühejõulist meest võistlesid nabi paremuse juures innukalt üksteisega. Löögivormi näitas Põntson, Pärnu Vaprus, kes oma meeldiva võistlusviisi juures on tuntavalt kogemustes täienenud ja küpse maadlejana tundub. Ta võitis läinudaastase meistri Ernesaksa, Sport nähtava aktiivsuse juures paremusega, teisekstunud Aamani, Kalev, 6,05 ja Terzeni, Kalev, 3,35. Aamann saavutas juhuliku seljavõidu Ernesaksa üle ja surus viimase seega kolmandaks.

Sulgkaalus oli konkurents nõrgem. Igal võistlejal oli auhind garanteeritud. Kristal, Kalev, paistab siiski õige kiirelt anenevat ja ei ole õige vormikindlalt, Lina, Sport, üle saavutas ta õnneliku võidu sekunditega ja vanameistri Volti, Tartu Kalev, üle ilmse paremuse. Teiseks tuleb Lina, kellele ka Volt ei suuda paremust keelata.

Kergekaal oli võistluste tugevaim (7 meest). Väli, Käpp, Praks on sarnased kõvad kivid, kelle vahelise võistluse tulemust on alati raske ennustada. Harilikult on see nende vahel küll viik, kuid võidud teiste vastaste üle, kehakaal jne, varieeruvad järjekorda kord ühe, kord teise kasuks. Seekord oli õnnelikum neist Praks (Sport), jättes Käpa (Kalev) teiseks ja Väli (Sport) kolmandaks. Praks võitis Horneri, Kalev, 1,45, Gluhovski, Kalev, 0,10 (kiirusrekord!) ja Reimanni, Tartu Kalev, 10,00, Käpp löi Mutiku, Tartu Kalev, 1,03, ja Reimanni 3,30. Väli pidi ainult paremusvõiduga Horneri üle leppima.

Keskkaalus (võistlejaid 6) otsustus esimene koht kõige mikroskoobilisema paremusega Kullisaare (Kalev) üle Kusnetsi (Sport) kasuks. Teistest vastastest võitis Kusnets Palmi (Tartu Kalev) 5,30, Miili (Kalev) 10,40, Grünbaumi (Kalev) 1,15, kunat Kullisaar tarvitas aega Palmi võitmiseks 17,20, Miili — 4,20 ja Grünbaumi — 3,45. Kolmandaks tuli Grünbaum, võites Mälli (Kalev) 10,50.

Poolraskekaalus oli mehi 3. Steinberg ja Kraanberg (mõl. Sport) maadlesid omavahel otsustamatult, kuna Pohla II, Sport, Steinbergi all seljali väjus 2 minuti 35 sekundiga ja Kraanberg samaks

toiminguks aega kulutas 6,20, tuli Stenberg võitjaks.

Raskekaal koonas samuti 3 meest. Pohla I — Teearu (mõl. Sport) maadlesid traditsiooniliselt pooleri, kuid Pohla heitis õlgadele Rähki (Kalev) 2,50 ja seadis sellega Teearule purematu pähkli, kuna see Rähkiga viigi tegi ja raskema kehakaalu tõttu isegi kolmandaks väjus.

Seitsme tõstja hulgas saavutas konkurentsitu Rihmann tunnustusväärsema kogusumma, kuid suuremat kiitust teenis Luiga, kes algaja kohta töötas hinnatava puhtusega ja lubaduse suuremaks jättis. Ka Saar on jõuline mees, kellel tulevikus veel sõna kaasa rääkida. Tõstmises näib lugu nii olevat, et sagedamal võistlustel korraldamisel peagi jälle arvukas kogu tüsedaid tõstjaid võib kerkida. Tõstevõistluste tagajärjed olid: sulgkaal — Rihmann, Kalev, 372,5 kg. (reb. üh. 60, tõuk. üh. 70, surum. kah. 75, reb. kah. 72,5, tõuk. kah. 95); kergekaal — Saar, Sport, 342,5 kg. (62,5—67,5—60—70—92,5); keskkaal — Lepik, Kalev, 372,5 kg. (57,5—77,5—70—70—97,5); poolraskekaal — Luiga, Kalev, 407,5 kg. (67,5—80—72,5—80—107,5); raskekaal — 1. Neumann, Kalev, 397,5 kg. (62,5—75—75—80—105); 2. Kaltmann, Sport, 392,5 kg. (60—75—75—77,5—105); 3. Teearu, Sport, 350 kg. (55—65—70—70—95).

Väljaspool võistlust tõukas kahega Luiga 112,5 kg. ja Kaltmann 110 kg.

Soome meistriks jääpallis

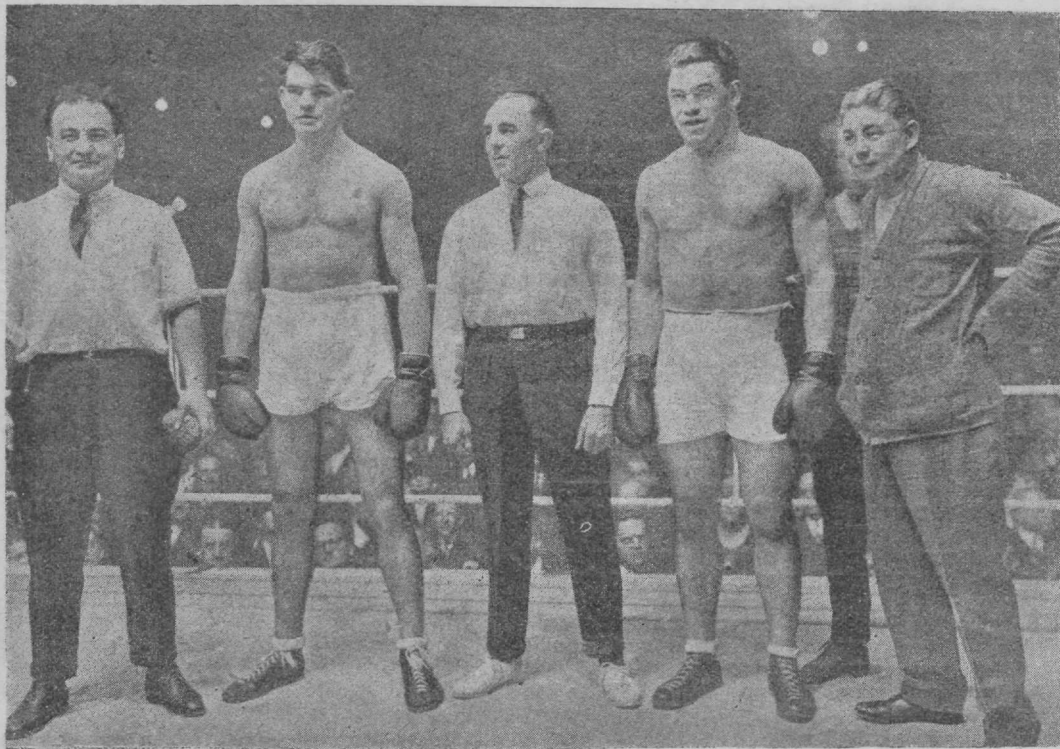
tuli Viiburi Sudet, liites finaalmängul läinud pühapäeval Kiffenit 2:1.

Vene kiirusutajad

võistlesid samal päeval Norras, kui seal maailma esivõistlusigi peeti. Venelaste tagajärjed osutusid veidi parematena ilmameistrite omadest. Nii jooksis Melnikov 1500 mtr. 2,24,7 ja Kushin 5000 mtr. 17,39,9.

Rootsi — Saksa

pöksimaavõistlus Stokholmis lõppes rootslaste võiduga 5:3. Rotsi ajalehed kirjutavad, et Rootsi võistlusin on triumfeerinud Saksa tehnika üle, — kuid sakslased ise leiavad, et nende kaotus Rootsi kohtunikude erapoohtlikusest olnud tingitud.

Paolino vastase leidnud.

12. veebruaril peeti Berliini Sportpalastis poksimatsh Paolino ja Saksa tõusva suuruse Dieneri vahel. Kõigi üllatuseks ei suutnud Paolino mõjule pääseda 10-roundilises võistluses, eelviimasel roundil olles kord isegi õige raske seisukorras, ja pidi viigiga leppima. Võistlustel olla Paolino isegi oma käe sedavõrd vigastanud, et ta mõneks nädalaks treeninguvõimetu on. Seisavad vasakult: türklane Sabri Mahir (Dieneri manager), Franz Diener, vahekohtunik Hönscherle, Paolino Ucudun, Deskamps (Paolino manager).

Kehaarenemise kontroleerimisest.

Dipl. spordiõpetaja E. Idla.

Viimasel ajal on mitmed sportlased E. Spordilehe poole pööranud küsimistega mis puudutavad keha arenemise kontroleerimist, mis rõõmustava nähtusena osutub, et sportlased oma keha ja selle mõõtude peale tähelepanu pööravad, eriti aga just noorsportlased. Ainult sportlistest tagajärgedest välja lugeda füüsilist arenemist oleks liig ühekülgne ja mitte otstarbekohane. Sarnasel teel keha arenemist kontroleerides võib noorsportlane peagi huvi asja vastu kaotada. On küllalt kuulnud noori ütlevat, et tuleks harjutused jätta, sest tagajärjed ei näitavat edenemist ja ega minust sportlast ikkagi ei saa. Meie peame oma kehale enam tähelepanu pühendama ja füüsilist arenemist kontroleerima mitte üksi sportliste saavutustega vaid ka antropomeetria mõõtmistega.

Antropomeetrika on aga meie spordiliikumisele pea täiesti võõras ja vähe on neid sportlasi, kes selle kui teaduse peale on vaadanud. Sellepärast tahaksin just mõned juhatused siinkohal noorsportlastele antropomeetrika üle anda.

Kõigepealt, kas võib sportlane ise enast mõta? — Minu vastus on — Ei. Mõõtmine peab toimetatama ühe teise kaassportlase poolt, kes asjaga täiesti vilunud. Tähtsusega on veel mõõtmisabinõude täpsus ja tingimused. Nimelt peab mõõtmine alati ühel ja samal ajal ette võetama ja ruum kus mõõtmine sünnib peab ka tarviliselt soe olema.

Et mõõtmine ühel ja samal ajal peab ette võetama, on tingitud sellest, et inimene hommikul pikem on kui õhtul, nimelt 1 kuni 3 sm.

Pikkusmõõt: Pikkusmõõdu kindlakstegemiseks peab mõõdetu asetatama püstloodis seinale, kusjuures kontsad, istekoht ja selg seinale puudutada võivad. Jalateljed peavad otse ette, ehk nautuke väljapoole asetatama. Pea ei tohi

viltu olla ja peab mõõtja poolt nii seetama, et silmakoo alumine kontäär (katsudes kergelt võimalik tunda) oleks loodis kõrva nurkadega (Tragus). Õlad ei tohi üles kohendatud saada ja vabalt allarippuvate käte peopesad peavad reite väliskülgedele poole pöördud olema. Nüüd tuleb mõõdupuu mõõdetava seljataha asetada, kusjuures hoolega tuleb silmas pidada, et viimane püstloodis oleks. Edasi tuleb kolmnurk aeglaselt pealaele asetada ja pikkusmõõt millimeetrilise täpsusega lugeda.

Rinnakorvi mõõtmise juures tuleks järgmised mõõdud võtta: a) vabalt; b) sissehingatult (inspiratsioon) ja c) väljahingatult (exspiratsioon). Mitmesugustest mõõtmisviisidest on kõige otstarbekohasem järgmine: Mõõdurihm (ainult terasest) tuleb seljataha labaluude alumiste nurkade alla ja eest rinnamärkidest pool sm. kõrgemale asetada. Mõõdurihma rinna ümber asetamise juures pandagu tähele, et mõõdetav isik käsa mitte liig kõrgele ei tõstaks, millest ebatäpne resultaati tingitud on. Käsa pruugib kehast ainult niipalju eemaldada, et rihma oleks käte alt võimalik läbi tõmmata.

Kaalumine peab sündima peale põie ja pärasoole tühjendamist. Mõõdetaval ei tohi riideid seljas olla ja kaal peab 100 g. täpsusega kindlaks tehtama. Kaalude kohta pean ainult niipalju veel tähendama, et kõige täpsemad ja paremad kaalud on ametlikult kontroleeritud inimkaalud, kandejõuga kuni 200 kg., milliseid mitmes teisendis konstrueeritud, näiteks seisusillaga, ühes istmega ja ilma.

Kui nüüd kõik eelpoolnimetatud mõõtmised tehtud, siis võivad need andmed meile mõndagi huvitavat pakkuda. Kõige pealt huvitaks meid ekskursioonilaisus ehk vahe, mis osutub inspiratsiooni ja expi-

ratsiooni vahel. Näiteks on Eesti parema pikamaajooksja J. Lossmann'i rinna ümbermõõt exspiratsiooni juures 87 sm. ja inspiratsiooni juures 103 sm.: 103—38—16 sm., mis ka ekskursioonilaisuseks on. Keskmiseks ekskursiooni laiuseks ühe 169 sm. pika ja 61 kg. raske sportlase juures loetakse 7,5 sm. (J. Lossmann'i pikkusmõõt 170,5 m. ja kaal 68,7 kg.) Täheleandab, ekskursioonilaisus võimaldab meile juba ettekujutust saada mõõdetava sportlase rinnakorvi elastisiteedist ja siseorganide (nimelt kopsude) suurusest, mis meile sportlastele eriti suure tähtsusega.

Palju selgema pildi omandame kopsude suuruse kohta siis, kui meie kopsude mahutussuurust mõõdame (vitale Kapazität) spiromeetri abil. Prof. Schmidt'i järgi oleks keskmiseks kopsude mahutussuuruseks tervel mehel 3400 k.-sm. Toon siinkohal järgmiste Eesti sportlaste kopsude mahutussuurused (minu poolt mõõdetud 1924 a.):

Kiilim	4500 ksm.
Huuk	4500 „
Villemson	4500 „
Klumberg	4700 „
Tammer	5100 „
Trubok	5300 „
Neumann, J.	5400 „
Lossman	5500 „

Ka pikkus- ja raskusmõõdud on väga väärtuslikud ja nimelt keha täiusindeksi väljaarvamise juures (Index der Körperfülle), mida järgmiselt kätte saame:

$$\frac{\text{Keharaskus} \times 100}{\text{Pikkusmõõt} \times 3} = \text{Keha täiusindeks.}$$

169 sm. pikkuse ja 61 kg. raskuse juures loetakse keskmiseks keha täiusindeksiks 1,28.

Huvitav oleks veel keha laiusindeksi välja arvata, kusjuures väljaarmise aluseks on keha täiusmõõdud, kuid see viiks kirjutuse seekord liiga pikale ja sportlastel enestel oleks võimata ka kõiki neid mõõtmisi vilumuse kui ka täpsete abinõude puudusel teha. Et aga antropomeetrika meie spordiliikumises väga tähtis, eriti just nüüd, kus kehalist kasvatust ikka enam ja enam teaduslikule alusele püütakse rajada, tuleks meie spordiliikumise juhtide tähelepanu selle peale juhtida.

Ei oleks vist ülearuselt raske üht antropomeetria laboratooriumi spordi keskliidu juure asutada, kus võiks eriteadlased meie sporditüüpide väljatöötamisele asuda. Nii kui teada, on väljamaal niisugused laboratooriumid juba töötamas ja nende poolt on nii mõndagi huvitavat pävalgele toodud, mis hiljuti teadmatuse katte all olnud. Mainitud laboratoorium võiks välja töötada ka üleriiklikud (sportlistele organisatsioonidele määratud) tervislehed, mis hõlbustaks ülevaatlikku võrdlevat pilti omandada üle riigi. Kokkuvõttes loen tarvilikuks tähendada, et meie spordiliikumine peaks enam arstiteadusele lähemale viidama, nimelt noori jõudusid selt alalt sportlaste ridadesse jõudnada, kus neid laialdane tööpõld ees ootaks.

Riia — Königsbergi

Linnavõistlus poksis leidis aset 19. veebruaril Königsbergis. Saavutused kujunesid: raskekaalus võitis Viitols (Riia) königsberglast Schröderi paremusega, poolraskekaalus tegi selle tasa Vroblevski, liites riialast Froelichi punktidega. Keskkaalus löi Zvicevitsh (Riia) Gelingi 2. roundil knock-out, samuti kerge-keskkaalus Gutmans (Riia) Klingi esimesel roundil. Kergekaalus võitis Kloos (Königsberg) punktidega Faratshi ja sulgkaalus Gehlhaar (Königsberg) Luti samuti. Üldine tulemus 3:3, kuid võitjaks tunnistati Riia meeskond, kelle võitude hulgas 2 k.-o. Ad. Blum.

Jack Dempsey

Poksimeistri elulugu

W. B. Seabrook

13

Läinud õhtul õnnestus mul Dempseyd nii kaugele viia, et ta liniku oma sündimise, vanemate ja lapsepõlve üle kergitas. Juba mitmel korral olin ma seda varem proovinud, kuid ikka oli ta mu küsimuste eest kõrvale põiklenud. Nimetatud õhtul tuli ta kell 10 hotelli tagasi. Ta kandis õhtuülikonda ja nägi välja kui pilt moodilehest.

Ta frakk istus toredalt, ta oli ühes pulmas just pruudisaatjana tegutsenud.

Kui tahetakse Jacki kõnelema sundida, siis on parim abinõu selleks teda naljatasse sisse vedada. Ma ütlesin: Noh Jack, selles kuues ei oleks Teil sugugi mugav kraamivaguni assidele pugeda! Kas tunneksid Teid selles ülikonnas ära Teie endised reisiseltsilised?

Huvitavaid vastusi annab Jack harilikult ikka kaudsel teel. Ka nüüd ei vastanud ta midagi. Näis, nagu otsiks ta siiski oma peas vastust. Minuti või kahe pärast läks ta laua juure, soris mingis ajalehtede hunikus ja tiris sealt ühe pildilisa välja. Sellest kiskus ta ühe pildi välja ja pani minu ette. See oli mingi 10—12-aastase plika pilt, kelle käte vahel oli vöödilise hiiglakass, purukshammustatud kõrvaga. Näilikult oli see üks tüübiline katusekangelane. Pildil oli allkiri: Violet Osborne oma 23-naelalise isase kassiga „Jack Dempsey“, kellele 10-dal loomadenäitusel Filadelfias „raskekaalus“ esimene auhind mõisteti.

Ma vaatlesin Jack Dempseyd tema elegantse õhtuülikonnas, viskasin pilgu kassi pildile ja jäin põnevusega ootama, mida küll nüüd ilmameister kõneleb. Kuid kuulake:

„Et ma „hobo“, maanteesõtkuja, olin, seda ma ei salga! Ma ei häbene ka seda. Kui ma esimest korda Idasse tulin, ei muretsenud ma põrmugi, mis inimesed minust arvavad. Milleks? Ma pidin igatahes õige omapärane välja nägema. Ma kandsin odavaid kollaseid kingi, 12-dollarilist ülikonda ja halli laiaäärtega kübarat. Noh, ja kuidas ma siis välja näen, kui mul habe ajamata, seda Teie juba teate. Minu selleaegne sõber Jack Price ei näinud ka palju parem välja. Meie söime kõige odavamates kõrtsides 50 cendi eest ja veetsime ööd nürustes öömajas. Parim, mis minust sel ajal öelda võidi oli: Well, see mees on päevavaras, poksis ei ole tal mingit aimu, kuid võidelda suudab ta. Ka selle järel kui ma Andy Andersoni ja John Lester Johnsoni olin võitnud, ei peetud minust suurt lugu. Morani ja Dillioni poksi võistlusele Brooklynis läksin ma heas lootuses, et mind sisse lastakse. Kassas vaadati mind pealaest jalatallani ja öeldi „aura ära!“ Nii kükitasin ma väljas söehunnikul ja ootasin võistluse lõppu.

Siis hakkasin ma Läänes üksteise järel matshe võitma. Inimesed hakkasid rääkima: Pagana mees, see Dempsey! Kust

ta ometigi on tulnud? Enamus spordi-ajakirjanikke jutustas oma lugejatele, et ma olen päevavaras, varem mäemees, sündinud Kolorados. Bat Masterson, kes „New York Telegraph'is“ kirjutab, vorpis minu üle pika artikli, milles ta arvas saladuse lahendatud olevat. Ta seletas seal, et tal on läinud korda täpseid teateid minu isiku kohta saada. Minu nimi ei olevat sugugi Dempsey, vaid ma olevat

väljamaa juut,

kusagilt Vahemere väikelinnast, ja minu õige nimi olevat Julius Shinsky. Ma ei tea, kust Bat Masterson need andmed välja koukis, kuid kunaski ei tahtnud ta teistsuguseid andmeid minu kohta uskuda. Ta uskus sellesse kuni surmani.

Teadagi pärisid paljud minult, kas ma juut olen. Ma naersin ainult sarnastel juhustel ja vastasin: „Noh, mis oleks siis sellest, kui ma juut olen? Ka juut võib enese peale täielikult uhke olla!“

Keegi teine sell lasi minu üle jutu lahti, et ma

täisvereline indiaanlane

olen Cherokeei suguharust. Seda ümber lükata ei ole ma samuti vaevaks võtnud. Ma mõtlesin: All right, see on ju kena, siis olen ma ju ehtne, sajabrotsendiline ameeriklane!

Praegu on mu asjad siiski teise pöörde võtnud, ja ma usun, et ei oleks üleliigne Teile täit tõtt minu põlvenemise üle avaldada. Võrdlus katusekassiga ei anna mulle rahu. Teadagi ei ole ma lossis sündinud ja minu vanaema ei olnud samuti seltskonnadaam. Ma ei mõtlegi selle peale, et enesele aristokraatseid vanemaid luuletada. See oleks rumal ja inetu nali. Teie kuulete seega esimesena, kuidas on lugu minu vanematega: Minu isa ei ole sugugi Läänest pärit. Ta tuli Lääne-Virgiinia mägedest, ja kui Teie tahate teada saada, missugustest inimestest ta tõusnud, siis pruugib mul ainult öelda, et ta onu oli vana Ance Hatfield, kuulus Hatfieldide juht, kes MacCoy'ga perekonnasõda pidas. Ma olen seega isa poolt sõjakast sugukonnast. Isa jutustas mulle sagedasti jõmp-sikana

neid sõjalugusid,

mis Teie juuksed püsti ajaks.

Minu vanaisa Anderson Dempsey oli metsainspektor Holdenis, minu isa kooliõpetaja ja ühtlasi põllumees. Tal oli 100-akriline maa-ala. Maapind ei olnud sel ajal suuremat väärt, kuid sinna jäädes oleksime meie nüüd rikkad olnud, sest seal on praegu suur söekaevandus. Minu isa iseloomuga aga ei sobinud kaua kusagil paigal olla. Rändamine oli tal veres. Ta abiellus Mary P. Smoot'iga, kes oli pärit tuntud mormooni soost Smoot. Tulid mõned inimesed ja rääkisid headest välja-vaadetest Läänes. Kiirelt otsustas isa väljarännata ja sattus nii Koloradosse.

Mina sündisin muidugi siis, kui mu va-

nemad olid ammu Ida-Virgiiniast lahkunud. Minu sünnikoht on Manassa, Kolorados. Seal olin ma kuni kaheksanda eluaastani.

Mõlemalt poolt on meie perekond päämiselt iiri ja shoti algupärane. Kuid on siiski ka teist verd minus. On koomiline, et need pläramokad ka tõevakest on tabanud. Kahe või kolme aasta eest, kui ma oma ema Salt Lake Citys külastasin, jutustasin ma talle, mis Bat Masterson kirjutanud. Ema naeratas: Well, William Harrison, võib olla, et sa ei tea, kuid sul on tõesti paranduseks veidi juudiverd. Mees, kes seda kirjutab, ei olnud rumal ja teadis seda. Ma olin üllatatud. Kuidas? küsisin ma. Siis jutustas ema: Ja, peale selle, mis sulle on jutustatud, oli meie perekonnas vana-vanaisa nimega Jakob Levy. Ta oli juut. Siis teadis ema ka, et meie perekonda ka kuidagi indiaaniverd on sattunud suguvõsast Cherokeees, kuid ei teadnud lähemat selle üle. Siin on siis Teile minu veresege, ja ma mõtlen, et need raassid ei ole sugugi halvad.

Minus on iiri, shoti, juudi, indiaani ja mormooni verd!

Teie tahate teada mu lapsepõlve mälestusi? Ma usun, Teie hakkate naerma, kui ma neid jutustan.

Manassa asub, nagu Teie teate, mägisel maal. Ka meie taluõue ei olnud ühetasane. Tagapoolt vajus ta alla ja seal oli maja kõrvale ehitatud kaks-kolm puust trepiastet. Esimene, mida ma üldse mäletan, oli see, et ma seal istusin ja võileiba sõin, millele veel pruuni suhkrut oli peale riputatud. Montroset mäletan ma juba palju paremini. Kui ma sinna tulin, olin ma juba ligi 8 aastat vana. Üks

elamus Manassas

on mul igaveseks kustumatult meeles. Ma võisin sel ajal 5 või 6 aastat vana olla. See metsik maa on, nagu Teie teate, Uue-Meksiko piiri ääres. Ühel päeval läks minu isa ühes teise mehega metsa puid tooma. Mind lasid nad kaasa jooksta. Korruga kuulsime meie mäeküljel lapsele sarnanevat hädakisa. Kisa kohale jõudes leidsime seal maas kaks tillukest karupoe-ga, armetumad ja naljakamad olevused, keda võib enesele ette kujutada. Minu isa saatja tahtis neid heameelega kaasa võtta. Isa hoiatas aga teda: Ärge minge ligi, jätke loomad ja lähme edasi! — Mees aga ei lasknud ennast segada ja haaras karupojad süle. Samal hetkel pistisid need koledasti karjuma, nii et terve mets vastu kajas. Jumala pärast, jätke loomad! hoiatas veel isa, kuid samal silmapilgul kuulsime meie juba hiigla emakaru juuretormavat. Kiirrongi nobedusega ruttas ta mäekülgi mööda alla,

mõmisedes kohutavalt

ja murdes oma liikumisega oksti teelt. Isa võttis minu kiirelt süle, teine mees viskas maha karupojad, ja tuulekiirusel pist-

Paar rida Narva-Jõesuust.

Külm põhjatuul on libisenud üle Eesti, mat-tes enda kaasselle lumme kodulinnade ja kohtade spordiväljad. Igal pool on unustatud jooksurajad ja hüppepaigad ning asemele kerkinud liu-väljad ja suusajaamad. Ka meil siin mahajäetum-
mas kodumaa nurgas on lumi laotanud enda vaiba, kuid mitte ainult üle spordivälja, vaid ka üle spordi enda.

On suikunud talveunne „Kalevala“ oma juha-tuse ja tegevusega...

Kas on selles süüdi külmad või midagi muud, on raske öelda, ent tõi on see, et peale 60 mtr. ümbermööduga liuvälja korraldamise (liuväli töö-tas 1 kuu, kuni 20. veebr. s. a.), juhatus muud tegevust ei ole väljendanud. Küll soovitati juha-tusele, isegi paluti, et olge nii head ja muretsege meile ruumid (oli isegi vastav nõusolek ruumide andmises), kus viidame aega mängides ping-pongi või rabeledes maadlusmatil jne., kuid iga üksik soov jäi hüüdjaks hääleks kõrbes. Oleks võimalus olnud ka maitsta suusaspordi mõnususi, mida ülistab terve ilm, kasutades selleks noolsir-
get, laia meriranda, kuid ka see on unustuses... Ja nii venivad päevad täis tühjust ja saamatust suve poole, mil ootavad sportlasi ettehteid: „Teie ei saavuta midagi, mis jaoks sõita võist-lustele...“

Kurb ja valus on vaadata noori, kes suvel lip-pasid mööda jooksurada, praegu kõrtsides biljardi taga seisavad pabeross hambus. Ja tihti ka aur peas. Ja mitte ükski algajad, vaid ka parimad kohalised sportlased vaibuvad halli ellu, juhatus tegevusetuse tõttu. Oli lootus Kalevala sport-laskonnal näha ühte endast kuulsuse oreoolist ümbritsetuna, kelle saavutused möödunud suvel olid: kaugush. 6.07 ja kolmikh. 12.21 mtr. kaits-mas uhkusega väikese alevi au, ent mis on nüüd järele sellest poisist?..

Ainult suvise tahtejõu hall vari, mille oma-nud Afroditeest soovitatuna väärrjumal Bachus... Ja vahel kui se vari puutub kokku teiste pois-tega, lausuvad need: „Selles süüdi on juhatus, naised ja viin...“

On kadunud ehk õigemini küll laialivalgunud peaaegu terve kohalik tegevusportlaste pere. Osa läinud sõjaväkke, osa oma ametite tõttu teistesse linnadesse. On järele jäänud vaid käesolevate ridade kirjutaja ja ülalnimetatud Bachuse ohver (rääkimata rikkalikust kogust noortest). Nad tahaks ehk veel kord „rabeleda“ treeningus, et tuleval suvel mõnutseda võistlustes, aga võimatu see vist seni, kuni magab talveund juhatus.

K.

Pêle-Mêle.

Shveitsi tuntud sprinter Borner, kes huviga ka Eesti spordisündmuse jälgib ja Spordilehte silmas peab. Mees on väljapaistvast klassist — Iõi ka Paddocki ja Murchisoni nende Euroopa reisil.

Poksimeistri elulugu.

(5. lehekülje järg.)

sime meie jooksu. Karu jäi igatahes oma poegi silmitsema ja nii pääsime meie ai-nult ehmatusega. Ma mäletan seda nii hästi, kuna see esimene juhust oli mul elus, kus ma hirmu tundsin.

Mis ma veel ühe esimese mälestusena säilinud olen, on kirve rütmiline hõljumine puulõhkumisel metsas. Veel tänapäev armastan ma puulõhkumist vähemalt samapalju kui golfimängu. Sest ta nõuab samasuurt täpsust, kui teda tahetakse õieti teha. Puulõhkumine tuli mul taht-matult naljakal kombel meele

matshil Jess Willardiga Toledos, siis kui ma tiitli enesele võitsin. Ükski ei usugi vist, mis mõtted kõik võitluses peast läbi ei vilksata. Need ei ole mõtted, vaid mõttevarjundid, väkkiirelt vilksata-vad.

Teate ju ka, kui Teie tahate mü-

rakat puud maha võtta, siis on juba aeg-sasti tunda, et paari kirvelöögi järele puu järele annab ja mürisedes kukub. Veel viiskümmend lööki, ütlete enesele, siis on ta pikali.

Kui ma Toledos Jess Willardi vastu sei-sin, piinas mind üks mõte kõige enam. Ma ei kartnud väga, et ta mind tabada suudab, ma lootsin enese kiirusesse, kuid mind vaevas mõte, et kas ma teda küllalt tugevalt jõuan lüüa, ilma et ma oma käsi selle juures purustaksin. Ma tundsin kui

kanapoeg mehe ees.

Willard oli ka hästi vormis ja pörguli-kult kõva. Ta võis olla oma 6½ jalga pikk. Mul ei ole arvud enam meeles, kuid usun, et ta umbes 60 naela minust ras-kem oli. Noh, mulle tegi muret, kas jat-kub sellest, kui ma terve oma jõuga talle suudan hoobi anda. (Järgneb.)

Põhja talimängud Stokholmis

peeti 6.—14. veebruarini. Laialdasest võistlus-kavast olid kaaluvamad kiirusutamise, iluisuta-mine ja suusatamine. Esimesed tagajärjed on juba toodud eelmises E. Spordilehes. Peatume nüüd suusatamisel. Pikematel maadel domineerisid jälle soomlased, kombineeritud jooksus ja hü-petes norralased.

Kõige suurema hüppe teeb 19-aastane norra-lane Erling Amundsen, hüpates 36,5 mtr., temale järgneb norralane Erling Amundsen, hüpates 36,5 mtr., temale järgneb norralane Einar Landvik 35 mtr.-iga. Ole Andersen hüppab koguni 38 mtr. kaks korda, kuid ei püsi kumbki kord jalgadel.

Murdmaajooksu võidab 8000 pealtvaataja juu-resolekul Olav Hegge, Norra, 1.04.24,0; 2. Johan Göttsbraaten, sama, 1.06.37,0; 3. Harald Ökern, sama, 1.09.19,0.

30 km.-is on tagajärjed: 1. V. Saarinen, Soome, 2.22.55; 2. M. Lappalainen, sama, 2.28.31; 3. A. Israelsson, Rootsi, 2.28.56; 4. G. Johnsson, sama, 2.31.28; 5. O. Hansson, sama, 2.34.24; 6. J. Eng, sama, 2.35.28. Esimene norralane, H. Haakonsen, tuli kaheksandana, Gröttumsbraaten 11-dana.

60 km.: 1. T. Lappalainen, Soome, 5.12.12; 2. S. Utterström, Rootsi, 5.21.52; 3. E. Kämä-räinen, sama, 5.24.43; 4. O. Hegge, Norra, 5.26.27; 5. J. Vikström, Rootsi, 5.29.40; 6. P. Hedlund, sama, 5.31.23.

10 km. naistele jooksid (ainult rootslased): 1. Signe Pettersson 52.05; 2. Elin Pikkuniemi 52.16; 3. Ruth Berglund 54.27. Pikkuniemile oli see esimene kaotus elus.

Kiffeni poksivõistlused

tõid 15. veebruaril raskekaalus A. Kukele võidu edukama Soome poksija Turtise üle teisel roun-

dil. Paberkaalus võitis Sonntag (Helsingi poksi-klubi), kukk-kaalus — Nikkanen (Viiburi võim-lejad), sulgkaalus — Sumelius (Helsingi poksi-klubi), kergekaalus — Hellström (Helsingi poksi-klubi), kerge-keskkaalus — Hagelberg (Helsingi poksiklubi), keskkaalus — Nieminen (Helsingi poksiklubi), poolraskekaalus — Rekola (Lahde poksiklubi).

Iluisutamise suurpäevad.

13. ja 14. veebruaril korraldas Berliner Schlittschuh-Klub Berliini Sportpalastis maailma esivõistlused iluisutamises meestele ja paaridele. Konkurent võistlustel oli haruldaselt elav, saavu-tuste tasapind kõrge, ja ka üllatused olid mööda-pääsmatud.

Meesvõistlustel domineerisid küll senine meister Böckl (Austria), kel kõige enam rutini, kuid suu-remat hoogu ja graatsiat näitas nii Arne Lie (Norra) kui ka inglase Page. Eriti kaunist vaba-jooksu toredate hüpetega Lie. Ka dr. Preisseecker (Austria) oli virtuoos vabajooksus. Lies ennusta-takse suurt talenti.

1. Böckl. 2. Preisseecker, 3. Page.
Ka parisjooksus olid kõigi lemmikud Lie ja noor täht Sonja Hennie. Kellest vaidlematult peat-seid ilmameitrid loodetakse. Senine ilmameister-paar pr. Jarosz-Szabo—Wrede esinesid võrdle-mis shabloonilise, kuigi viimistletud värgiga, mis nooremate kaasvõistlejate varju jäi. Suurt nau-dingut pakkus Prantsuse paar Joly-Brunet, kelle esinemises tehniline finess omandas prantslaste iseloomulisele graatsia, hingelikkuse, mis neid ai-nult puht tehnikale tugenewatest konkurentidest kõrgemale tõstis.

1. Joly-Brunet, Prantsuse; 2. Scholz—Kaiser, Austria; 3. Jarosz-Szabo—Wrede, Austria; 4. Hochaltinger—Pamperl, Austria; 5. Hennie—Lie, Norra; Muckelt—Page, Inglise.

Sportlaste sünnipäevad:

24. veebr.:	Egon Nude, Rakv. Kalev.	24 a.
25. ..	Voldemar Keit, Olümpia.	21 ..
	Johannes Lest, Kalev.	27 ..
26. ..	Boris Sprantzman, Tall.	
	hokk. kl.,	22 ..
	Vladimir Jaanus, Pärnu Terv.	21 ..
	Ilse Klein, Narva Kalev.	16 ..
27. ..	Mihkel Liinat, Kalev.	26 ..
28. ..	Julius Sepp, Flora.	23 ..
	Karl Talbach, Rakv. Kalev.	21 ..
	Jaak Tamm, Pärnu Tervis.	22 ..
	Alfred Kondor, Akad. sp.-kl.	30 ..

Olümpia loterii

Hollandlased on rahvas, kes oskavad endid igast hädast välja aidata. Seda näitab ka raha-korjamise lugu olümpiaadi heaks: Hollandi olümpia-komitee palus parlamendil rahalist toetust olümpiaadi läbiviimiseks. Parlament kaalus ja jõudis kristlaste ülekaalul otsusele, et olümpiaad üks üpris patune värk on. Toetuse andmisest loo-but. Siis esines olümpia komitee parlamendile pal-vega, lubada temale kulude kattteks loterii kor-raldada. Ka siin tuli eitav vastus. Kuid olümpia komitee ei heitnud meelt — tal läks korda valitsuselt luba nõutada loterii korraldamiseks Hollandi-Indias „teatud kasuliku eesmärgiga ühingutele“. Selle sissetulek, mis umbes 150.000 guldenit, läheb siis olümpia komiteele. Sellega on see hädast üle saanud.

Rahvusvahelises senioride turniiris võitis Gun-nar Jakobsson, Soome; 2. Jarosz, Austria; 3. Haertel, Saksa.

Oscar Mathiesen — uisukuningas.

Stokholmi ajalehtede poolt 13. ja 14. veebrua-riil korraldatud uisuvõistlustel, millest meie Bur-meister jänditavate lätlaste karikavõistluste tõttu loobus, oli sensatsiooniks maailma suurima uisu-taja, praegu elukutselise O. Mathieseni osavõtt, kelle peale aastad ei näi mõjvat ja sama lendava kergusega ikka liugleb kui 12—13 aastat tagasi. 500 ja 1000 mtr. ilmarekordi ületrumppamisest puu-dus tal karvavõrra. Mathiesen jooksis väljaspool võistlust (ilma paarimeheta): 500 mtr. 43,8; 1000 mtr. 1.32,1; 1500 mtr. 2.25,2.

Teised võistluste tagajärjed olid:
500 mtr. — 1. L. Helander, Soome, 45,3; 2. A. Blomqvist, Rootsi, 46,2; 3. Blomgren, Rootsi ja E. Bernsten, Norra, 46,5; 5. V. Eerola, Soome, 46,9; 6. V. Eriksson, E. Vingner ja J. Bosten, Rootsi, 47,0.

1000 mtr. — 1. Helander 1.36,7; 2. Eerola 1.37,4; 3. R. Dahl, Norra, 1.38,8; 4. Blomgren 1.39,3; 5. Blomqvist 1.39,9; 6. G. Andersson, Rootsi, 1.40,1.

1500 mtr. — 1. Andersson 2.29,4; 2. Helander 2.30,5; 3. Eerola 2.32,4; 4. O. Polacsek, Austria, 2.34,0; 5. Blomgren 2.35,0; 6. F. Paulsen, Norra, 2.35,4.

5000 mtr. — 1. Polacsek 8.59,6; 2. Eerola 9.02,4; 3. Andersson 9.09,8; 4. Paulsen 9.19,2; 5. Helander 9.31,8; 6. Vingner ja Blomgren 9.36,2.

Rootsi junioride esivõistlustel jooksis E. Malm-berg 500 mtr. 50,6 ja G. Strandh 5000 mtr. 10.01,8.

Jalgpalli vahekohtunikkude ettevalmistamisest.

Ennem kui ettevalmistamise küsimust püüda, vaatame millised isiklikud omadused peavad olema kandidaadil, et teda vahekohtunikuks ettevalmistama hakata.

Neid võiks kokkuvõetult märkida: Vahekohtunik peab mänguväljal kõiki määruste rikkumisi kuni peensusteni tähele panema; temal tuleb palju väljal jooksta, mis omakord nõuab füüsilist jõudu. Vahekohtunik peab alati olema erapooletu ja külmavereline, igal juhtumisel rahulik ja otsusevõimeline. Külmaverelisus on loodusand, kuid rahulikkust ja enesevalitsemist peab eneses kasvatama. Kujutame ette, mis sünniks siis, kui vahekohtunik väljal kaotaks oma tasakaalu ja hakkaks klanjuma ja reageerima iga üteluse peale, mis tema vastu sihitult pealtvaatajate poolt — siis sünniks täieline korralagedus. Meie näeme tihti, kui vahekohtunikud vigu tehes märviliseks muutuvad ja tasakaalu kaotavad, kuid see kõik on parandatav ajajooksul, sest praktika kasvatab neid. On olemas vahekohtunikke, kes alati enne mängu veidi närvilised — see näitab, et nemad oma ülesannet väga tõsiselt võtavad, mis iseenesest rõõmustav nähtus.

Vahekohtunik peab ruttu taipama ja oskama orienteerida igas olukorras. Rutulisest olukorra arusaamisest on veel vähe, peab oskama tekkinud olukorda õiglaselt lahendada. On palju juhtumisi, kus vana kogunud mängija hakkab vahekohtunikuks ja tõesti juhib mõned mängud väga hästi, kuid ühel mängul praktiliste kogemuste puudusel suure vea teeb, mis tema tõusvat autoriteeti kõigutab — ja temal kaob usk enesesse, heast vahekohtunikust on jäänud ainult vari järele. Kõige parem praktika omandatakse noorte meeskondade juhtimisel, kus suured vead ei ole nii silmapaistavad.

Vahekohtunik peab tundma mängu ja tema taktikat. Ainult mängu reeglite tundmisest on liig vähe ja ei päästa vahekohtunikuks. Vahekohtunik, kes tunneb hästi mängu taktikat, saab igast kombinatsioonist rutuliselt aru ja näeb kohe sündinud viga, nagu „kõrval“, toores mäng jne. Et tarvilist praktikat sellel alal omandada, tuleb lugeda vastavat ajakirjandust. Meil on olemas vahekohtunikke, kes ilalgi ei ole ise jalgpalli mänginud, neile on teoreetiline ja praktiline õpetus mängu tehnikas ja taktikas väga tarvilik, et nemad võiksid kohe toorest mängu konstateerida. Toore mängu praktiline näitamine ja selle võtete õppimine toob sel juhtumisel suurt kasu.

Peale määruste tundmist peavad vahekohtunikud hästi tundma ka mängu määruste terminoloogiat, sest tihti juhtub et vahekohtunik ei oska seletada, mille eest ta karistuse määrab. Sel juhul on kõige parem tarvitada meie Liidu terminoloogiat.

Meie vahekohtunikud on oma suures enamuses endised jalgpallimängijad, ainult üks osa neist ei ole ennem jalgpalli harrastanud. On olemas veel üks osa vahekohtunikke, kes veel praegugi tegelevad jalgpallimängijad.

Kõige paremateks peab lugema I kategooria vahekohtunikke, sest nemad kui endised mängijad tunnevad mängu väga hästi, ei mängi enam ise kaasa, mille tõttu nende rahulikkuse peale kindel olla võib. II kategooria võib oma tahtejõuga küll palju teha, sest neid huvitab jalgpallimängu juhtimine, kuid nemad seni ise mänginud pole, mille tõttu neil võib raskusi tulla mängu praktilises tundmises, kuigi nad määrusi tunnevad küllaldaselt. III kategooria vahekohtunikud on tegelikud mängijad, kuid nende peale ei või olla alati kindel, sest nende erapooletus võib kaasvõitlejate mängijate poolt kõigutatud saada, peale selle küsib neid hasari kaasa.

Ideaalsemateks vahekohtunikkudeks tuleb pidada neid, kes on olnud tegelikud mängijad ja nüüd ennast pühendavad vahekohtuniku kutsele.

Nende teoreetilisest mängu tundmisest sel juhul kahelda ei tule, kuna praktika annab neile seda, mis nõutakse healt vahekohtunikult.

Need oleks peatungimised, mis inimesele esitada tulevad, kes tahab ennast pühendada vahekohtuniku kutsele.

Tekib küsimus, kuidas peab algaja omandama praktilised teadmised, et väärtiselt vahekohtunikuks esineda? See on väga tähtis küsimus ja selle lahendamiseks tuleb meie vahekohtunikkude kolleegiumil samme astuda. Ei ole üleliigne pilku heita meie minevikku ja vaadata, kuidas meie praegused vahekohtunikud ennast ettevalmistasid ja kas on varem mingisuguseid samme astunud vahekohtunikkude ettevalmistamiseks. Õigusega võime öelda, et selles suhtes seni veel midagi tehtud pole. Selles suhtes tuleb midagi teha, sest olukord ei võimaldanud seni midagi tõsisemat ette võtta.

Meie liit on noor asutus ja loomulikult ei ole jõudnud seda küsimust veel lahendada, pealegi asutati meie vahekohtunikkude kolleegium vast 1924. a. Seni pidi iga vahekohtunik ise ennast ette valmistama ehk õigemini iga soovija asus omapead mängu juhtima, saavutades mõneastase töö järele ka teatavaid rahuldavaid tagajärgi, kuigi see töö ei olnud plaanikindel. Vahekohtunikkude kolleegiumi asutamise võeti vanemaid ja kogenumid vahekohtunikke kolleegiumi liikmeteks.

Peale selle algas ka uute vahekohtunikkude vastuvõtmise kolleegiumi, kuid nendelt nõuti ainult teatava eksami sooritamist. Et vähe soovijaid oli, siis ei tehtud nende vastuvõtmiseks suuri raskusi, kuna pealegi kohtunikkude puudus ennast valusasti tunda andis. Kolleegium harutas ka mitu korda küsimust, et tuleks korraldada vahekohtunikkude kursused, kuid tegelikuks läbiviimiseks seni samme astunud ei ole.

See ei tähenda siiski, et seda küsimust ei tule enam päevakorda võtta ja ei peaks katsutama tegelikult läbi viia. Kolleegiumi peaks suurelt huvitama, kuidas tulevased vahekohtunikud ettevalmistatud saavad ja kuidas see sündima peab.

A. L.
(Järgneb.)

Rudolf Kott, parem Eesti keskkaalu poksiija.

Kiri Praagast.

A. C. Sparta—Viktoria Zizkov S. R. 3:3

Praaga paremate klubide hulka kuuluvad: A. C. Sparta, S. k. Slavia, S. k. Viktoria Zizkov ja D. F. C. ning ikka ja alati on ülalnimetatud klubide vahel ägedad võistlused paremuse üle käimas. Tänavuse hooaja alguses peeti paremust S. C. Sparta'i, mida ta oma suurejoonelise võidukäiguga mööda Portugali, Hispaania, Prantsusmaad ja Schveitsi endale kinnitas. Ja just see kuulsus oli peapõhjuseks, et pühapäeval, 14. skp. Sparta väljale Sparta-Viktoria Z. sõprusvõistlusele ligi 20.000 pealtvaatajat kogus, kes mänguga rahul võisid olla. Kõik ennustasid Spartale kui favoriidile väikese ülekaaluga võitu, sest ka Viktoria Z. on üks parematest ja tunnustatud suuris. Kuid üllatuseks oli Viktoria paremus võistlusel ja ainult antud penalty päästis Sparta seekord kaotusest. Terve Viktoria meeskond oli hiilgevormis aga iseäranis paistsid välja oma pallijaotamisega ja söötimisega keskkonnamaja Meduna ja keskpoolkaitsja Carvan. Viimane tegi ühes Spartaga välisreisil läbi, ning näitas juba siis, et ta Kada'st halvem pole, ja alles hiljuti sai ta kutse F. C. Barcelona käest nende juure üle minna. Kas aga ta seda teeb, see on küsimus, sest ta on profi, kuna Hispaanias amatöörid on. Nii siis olid seekord Carvan ja Meduna paremad kui Kada ja Dvoracek teisel poolel, Viktoria poolkaitses, kellel raskem töö oli, hoidis ennast hästi, sama ka noor kaitsespaar, kes Sparta edurivile küllalt tööd andis. Nende värvavaht Benda oli esimesel poolajal vähe kehva, tema süü on ka mõlemad värvavad, aga teisel poolajal oli ta jälle hea.

Peapõhjuseks Sparta halvale esinemisele oli ta edurivi: Dvoracek, kes peale välisreise, edurivi juhtimise Schafferi käest üle võttis, ja kuulsuse omas parema juhina, ei tõendanud seda sugugi, ja ka mõlemad sisemised olid nõrgad. Ainuke mees edurivis oli Sedlacek, Poolkaitses olid head Cerveny ja ka kohati Kolenaty, kuna Kada seda ei näidanud, mida temast oodati. Kaitses oli Hoyer parem kui Pernar. Parem mees väljal ja Sparta oli Hochmann, kes tõendas, et ta välismaal omandatud kuulsust tõesti väärt on. Tema püüdis kindlad värvavad.

S. Brisk.

Artur Kukk

on Norra spordiselselt Oernulf kutse saanud Oslo poksi-ilmameistri Porati vastu jõudu proovima tulla. Kukk on ettepanekuga nõus. Tagasitules Norrast poksiiks ta Stokholmis sealse parema keskkaalu mehe Magnussoniga.

Jalgpalliliidu asemikkudekogu koosolek

peeti 21. veebruaril ETK ruumides. Esitatud oli 23 seltsi 58 asemikkuga. Koosolekut juhatas A. Silber, protokolli kirjutas O. Lövi. Tegevuse üle läinud aastal annab aru esimees Rutupõld, millest muuseas selgub, et liidu registreeritud 43 seltsi ühes 1800 aktiivmängijaga. Viimaste juurekasv on läinud aastal olnud 50%. Üldse on liidu liikmete ja liidu enese poolt korraldatud 183 jalgpallivõistlust.

Kaalurvama otsusena koosolekult on märkida keeld liidu juhatusel alkoholiga panikette korraldada.

Juhatus valitakse pea endises koosseisus, tagasi. Uude juhatusse valiti: Lugenberg (24 häält).

Rutupõld (22), Reinans (21), Hargel (19), Visman, Kivisild ja dr. Liin (18). Revisioonikomisjoni valiti: Prii, Miller, Pärn ja kesklidu asemikkudeks — Rutupõld, Lugenberg, Reinans, Visman ja A. Silber.

Veel on võimalik

E. Spordilehte aasta algusest peale tellida. Tuleb siiski rutata, sest et esimesed numbrid juba lõpukorral on ja hiljem neid enam saada ei ole.

Male.

Viimasel ajal on Pärnu maleelus suurt elavust märgata, käimas on mitmel seltsil omavahelised turniirid, milledest osavõtt 20—30 vahel kõigub.

7. veebr. mängis Eesti koolinoorsoo malemeister Virkus simultaanmängu, seekord Rääma Nooruse vastu. Osavõtjaid oli 15. H. Virkus võitis 14 ja 1 viik. Viiki mängis Danielson.

14. veebr. peeti s. s. Tervise ja Nooruse seltside vaheline malevõistlus. Osa võtsid kummagilt poolt 18. Mängiti kaks vooru. Võitjaks tuli Tervis 27½ punktiga Nooruse 8½ vastu.

A. P.

E. Spordilehe tellimisi ja kuulutusi

võtab TARTUS vastu

kaubamaja Sport, Rüütli tän. 11, kõnetr. 602.

Sealsamas on ka kõik lehe üksiknumbrid müügil.

Juhannes Killipi kolmas kiri Tartust.

Ega ma ühtlugu nende kirjadega nii pikka vahet ei pea kui esimese ja teise kirja vahel; ma võin kah kaunis ruttu kirjutada, kui tahan, pealegi kui uudiseid on. Ja seda on praegu küll ja küll. Nii siis algan.

Keskkoollide sisevõistlused kergejõustikus peeti ära pühapäeval, 14. skp. Võimla saalis. Kohe kui saali sisse läksid (nüüd läksin juba osavõtja piletiga) võisid näha, et täna midagi erakordset on — tähtsate nägudega mehed käisid tähtsalt ringi, proovisid ja võrdlesid ajamõõtjaid ning vedasid suuri kriidijooni põrandale. Publikut kogus juba varakult palkonid ja saali seinäärseid täis. Ja varsti tuli kah algus. Sportlased ilmusid saali, ja siis hakkas harilik tuutumine stardist finiši ja tagasi.

Esimene number oli jooks. Selle pikkus oli 20 yardi. Mispärast mitte 20 meetrit? küsib mõni. Aga kogu see värk seisab selles, et seesinane saal pikemat maad teps mitte välja ei anna. See tähendab, välja annab nüüd küll, aga siis on finiši ja seina vahe pidurdamiseks väga väike, võib kergesti peaga vastu seina joosta, ja kummale siis muhk üles ajab, see on vist igale arusaadav. Nüüdki oli finišipoolne sein kuivalt mattidega vooderdatud.

Eeljooksu oli kolm, igas kolm jooksjat. Rinnaga äratagemisest ei saanud juttugi olla kui konkurentsi ühetugevune — tuli arvestada millimeetritega ja teiste sarnaste mõõtudega.

Esimese eeljooksu võitis Pillikse, aeg 2,4 s., teise Laabent, sama aeg. Kolmandas oli äge rehimine Kitsingu ja Frishi vahel. Võitis Kitsing, kolm ja üks veerand millimeetrit ees olles. Aeg 2,6 s. Lõppjooksu pääses igast eeljooksust võitja. Enne lõppjooksu ütlesid kohtunikud, et ärge nüüd väga ruttu jookske — ei sa kellasi lahti ega kinni lüüa. No ega poisid sellest ei hoolinud. Pauk käis, ja enne kui paugu kaja palkonitele jõudis, oli poistel jooks juba läbi. (Teatavasti on üks niisugune füüsika seadus, mis helil ei lase nii kiiresti edasi minna kui ta tahab, vaid üksnes 333 meetrit sekundis.)

Esimeseks tuli Pillikse, teiseks Kitsing, kolmandaks Laabent. Võitja aeg 2,6 s.

Siis tuli naiste kõrgushüpe. Selle võitis Venger, tagajärjega 1,30 cm, jättes vana rivaali Nõmmitsa 1,28-ga, teiseks.

Hoota kõrgushüppes oli Kitsing täielik peremees. Hüppas 1,35 üle, peaaegu püsti latil olles. Proovis ka 1,42,5 hüpata, mis Eesti rekordist parem, kuid ei läinud üle — vist oli kõrge.

Teiseks tuli Pillikse 1,25 sm. ja kolmandaks Tamm, sama tagajärjega.

Hoota kaugushüppe võitis pikkade koivadega Kitsing, hüpatas ligi kolm meetrit (2,96,5 sm.).

Naiste kugushüppe võitis Nõmmits 4,07 mrt., 20 yardi jooksu Soo, aeg 2,8 sek.

Kartulijooksu võitis Pillikse, teine Taal, kolmas Frish.

Kõrgushüppes tuli ootamatult meistriks keegi Härn — tundmatu suurus — küll kaunis nõrga tagajärjega — 1,55 sm. Teine Kitsing, kolmas Pillikse.

Siis tuli hoota kolmik hüpe — jällegi üllatusala. Enne hüppas Kitsing üle kaheksa ja poole meetri, teisest meestest ligi meetri võrra ees olles. Siis aga ilmus hüppama üks Tamm, seesama kes kõrguses ilma hoota kolmandaks tuli, ja hüppas kõikidele eeldustele risti vastu — 8,78,5. Seesinane tagajärg on Eesti rekordist kõigest mõned sentimeetrid taga. Teine Kitsing, kolmas Laabent.

Nalja tegi veel köievedu, kus esines üksainus meeskond — Treffneri gümnaasium. No küll olid suured ja tugevad mehed! Ühele pole vist kusagilt nii suurt trikood saadud kui vaha, — „võistluse“ ajal oli trikoo nagu võrk ümber ja pärast ei kõlvanud enam kusagile — nii suureks oli aetud.

Siis oli meil veel siin Tartus üks suur jääpallivõistlus (mitte võistlus) Akadeemilise klubi ja Kalevi vahel. Võistlus sellepärast, et anti kaikaga mitte ükski pallile, vaid igale ninale, kes ette puutus. Üks mees kaebas, et vastu tema sääreluid peksnud Kalevi edurivi pooltoosina võrra kaikaid puruks. Kalevi mehed jälle vanuvad ja kiruvad klubi edurivi — olla liig toores olnud ja neile liiga palju väravaid sisse löönud. Ja et seal nüüd mõni nähvakas mööda läks ja kaigas kah mõnda meest puutama juhtus — sellepärast protesteeritakse nüüd ja nõutakse Kanaadast või Ida-Indiast vahekohtunikku. Senine kohtunik muud küll ei teinud, kui tiris aga mehi kraepidi mängust välja. Aga ega see midagi ei aitanud — reservist toodi uusi juure ja egas' sa ühe mängu ajal tervet Tartut ikka mängust väljapilduda jõua.

Lõpptulemus jäi 5:3 Akadeemilise klubi ka suks.

Keskkoollidevahelise esivõistluse tsüklis lõi Treffneri gümnaasium Öhtugümnaasiumi 8:4. Viimases meeskonnas mängis ka vana Kalkun poisikestega kaasa. Tehnikagümnaasiumi löi jälle Kommertsgümnaasiumi, kelle meeskond pooleldi lihtuiskudel ja esimest korda üldse jääpallikeppe käes pidas.

Samuti lõi keskkoollidevaheliste käsipallivõistluste tsüklis finaalis Treffneri gümnaasium seminari võrkpallis ja reaalgümnaasiumi korvpallis. Ja Tallinna naised, pardon, preilid, kes Tartusse võistlema tulid, said akadeemilise naiskonna käest kah ära.

Ja siis oli veel kaks võistlust — jalgade iludusvõistlus ja tantsuturniir, mõlemad korraldati Akadeemilisel maskeraadil. Kui suured olid võitjate ajad, ei tea.

Läinud pühapäeval ja laupäeval peeti N. M. K. Ü. korraldusel ping-pongi esivõistlused. Neid peeti kahe miinuse süsteemis. Aga kohe oli näha, et domineerisid Tallinna mehed, ja see on ka loomulik, sest nemad on juba kolm aastat harjutanud, Tartu poisid aga kõigest kolm kuud. Ja et aasta pikem on kui kuu, seda teab iga rumalgi.

Kõige kihvtisemad mehed olid Sepik ja Kleinberg. Ega muidu ei saa arugi, et kange mees on või nii, loobib niisama harilikult. Aga siis kui paneb järsku nühhi! nii et pall nagu püssikuul lauale, sealt seinale, lakke ja uuesti lauale kukub. Siis näed, kuidas vastasel suu ammuli jääb ja juuksed püsti tõusevad.

Mina mängisin seal kah. Aga ega nendest võistlustest midagi ajalehtedes ei kirjutata. Lugu oli niisugune, et minul tuli mängida kohe esimene matš ühe Kungsigaga, kes muidugi tallinlane oli (see ütleb ka tulemus).

No teine päev ostsin kah kõik ajalehed, et näha, et kas on kah sees, et „peale kohtunik Riomari algvilet saab palli oma kätte Juhannes Killip, kes sapise passi vastaspoole out'i serverib. Seis esimesel sekundil 15:0 vastuvõtja kasuks“. Aga mitte midagi sarnast ei leidnud ma.

See ping-pong on üks niisugune mäng, et sa seal sugugi vihastada ei tohi. Kui näiteks võrkpalli juures hingte täis ajavad, siis löö nii, et pallid vastaspoolele nagu tinapommid maha lendavad. Ping-pongis aga nii ei saa. Esimese seti mängisin 5:7. Kui teist juba 1:3 kaotanud olin, kargas hing täis ja mõtlesin ise, et ole sa sunnik pealegi Tallinna mees, ära teen sulle siiski. Noh, lasksin siis kah suurte meeste moodi ikka nühhi ja nühhi, aga puhta out'i ja võrku. Ja kaotasingi 1:6.

Päris meistriks tuli Kleinberg, teiseks Sepik, kolmandaks Treiberg.

Naisturniir võitis prl. Vittlich, teine prl. Schönberg.

No ma lõpetan praegu pealegi. Ka ei tea, kas ma nüüd kohe jälle sulle saangi kirjutada. Ega meil nüüd ligemas tulevikus sporti ette näha suuresti ei ole. Mis kelgumäel tehtakse, seda ma ei tea, pole seal viimasel ajal käinud, mul on sinna puhvetisse võlga.

Tartu elab praegu tantsuturniiride ja karnevalide hooajas. Neid korraldatakse samuti kõrtsides, või peenemalt öeldud, alkoholi einelaudadega peosaalides nagu maakondlikke spordivõistlusigi. Muidugi tõstab see kõik Eesti spordi head nime ja tõmbab „kultuurilist“ noorpõlve ligi. Ja arusaadav, et ka vanemal põlvel väga hea meel on, kui poisid joodikute lällutamise ja vahekohtuniku vile saatel knock-oute jagavad, põhi mõttel, et „õndsam on anda kui võtta“.

Noh, ja terviseid siis kah — ega teil seal Tallinnas nii ei poksita?

Juhannes Killip.

Kanepi L. M. S. spordiosakonna tegevusest.

K. L. Mänguseltsi juure asutati 19. märtsil 1. a. spordiosakond. Asuti ka kohe sportlasele tegevusele ja taheti suuremat hoolt kergejõustikule pühendada, kuid selleks puudusid vastavad riistad. Pöörati palvega haridusministeeriumi poole, kust ka mõned spordiriistad saadi. Hüpati, heideti, löödi „nahkkuuli“ jne. kus saadi, sest osakonnal pumbub spordiplats. (Spordiplatsi asjus on juba samme astunud ja loodetavasti leitakse ka seda kaitseliiduga ühiselt.) Kuigi tahtmist küllalt, ei jõutud siiski midagi tähelepanuväärilist ära teha, sest rahalised vahelavaated seltsil ei olnud kõige paremad ja osakond omal jõul ka midagi korda saata ei jõudnud.

Nii läks esimene suvi tähtsusetu, aga sügise poole tuli uusi liikmeid juure ja vabaneti ka rohkem oma askeldamistest, nii et pidugi seltsimajas ära peeti, millest ka ilmameister S. Hallap (tõstes ka poksis) ja 13 sportlast osa võtsid. Pidust sissetulek ebaõnnestas, kuna ettekanded hästi korda läksid.

Paremad tagajärjed harjutustel olid: A. Tim'i (esimehe) kuulitõuge 7¼ kg. kuuliga 12,03 meetrit. (Võrumaa parem saavutus 12 m. ligi), kes kindla harjutuse järele Eesti paremate hulka võib tõusta, sest senine juurekasv on ligi 2 mtr. olnud, R. Kalk'i odaheide, mis 40 mtr. ümber käis, D. Leib'i hoota kaugushüpe 2,81 mtr. (Võrumaa p. s. 2,71 mtr.) ja hoota kolmik hüpe, mis peale 8 mtr. harilik ja A. Leib'i jooksud kehval jooksurajal 100 mtr. 12, 800 mtr. 2,10 ja 1500 mtr. 4,30 tember. Aeg on võetud hariliku taskukellaga. Neid ja teisi tagajärgi arvesse võttes tuleb 1926. a. tingimata suur Võrumaa rekordide sadu ka neplaste poolt. Loodan, et 1926. aastal Kanepi spordiosakond esikohale tõuseb Võrumaal ja soovin selleks õnn. rohkem harjutust ja paremaid tulemusi! Tuleb ka talvel vormis hoida!

Väljavaated Viljandis.

Asjaolu, et kohalik kaitseliit igasugust spordivarustust on saanud ja veelgi saab, tõi elavust Viljandi sportlastesse. Näib kindel olevat, et treeningu ja võistlusvõimalused kaitseliidu värves soodsamaiks kujunevad, kui spordiringi omis. Juhusel, kui kaitseliit Ektravelliidu liikmeks astub, on loota vähemalt suurema osa paremate sportlaste astumist kaitseliitu. Eriti tarvilik oleks see jalgpallimeestel. Praegu on osa mehi kaitseliidus, osa spordiringis. Loodetavasti laheneb asi vähemalt nii, et Viljandi parimad jalgpallimehedki kogunevad ühte, olgu siis kaitseliitu ehk spordiringi. — gms.

Vahekohtuniku kimbutus.

Jalgpallivõistlusel Essenis juhtus pall lendama jalgpallivälja kõrval asuvasse juurevilja-aeda. Pahandatud aiaomanik kutsus politseiniku kohale, kes vahekohtuniku kui sündmuses süüdlase juure ruttas ja sellele trahvikviitungi välja kirjutas. Vahekohtunik tõrkus seda välja maksmast ja esitas selle võistlust korraldavale seltsile. See läkitas kviitungi otseteed paberikorvi. Vahekohtunik läks koju ja arvas, et sündmus on likvideeritud. Suur oli aga ta imestus, kui jõulu-laupäeval kohtuametnik tema korterisse ilmus ja puhvetikappi hakkas tasumata jäänud võla kätteks nõutama. Kohkunud flöötamehel ei jäänud muud üle, kui tarvilised 4 marka taskust välja laduda.

O.-Ü. ESTO

Tallinn, Pikk tän. 47.

Telefon 10-02.

Suures valikus paremad kodu- ja väljamaa suusad, liurauad, jääpalli abinõud, mäe- ja tõukekelgud, tali- spordi ülikonnad j. n. e.

Suur valik kodu- ja väljamaa sportilist kirjandust ja sportilisi ülesvõtteid. Tellimiste vastuvõtmine spordi-ajakirjade ja sportilise kirjanduse peale.

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19.

**Soovitab oma valmis-
tatud spordi ja võim-
lemise abinõusid.**